

Πρέπει να συμμετέχουμε ενεργά στα κοινά;

Στόχοι:

- Να διαμορφώσουν οι μαθητές απόψεις σχετικά με το κατά πόσο είναι σημαντικό να συμμετέχει κανείς στα κοινά
- Να κατανοήσουν τα διάφορα επίπεδα που μπορεί να έχει η ενεργός συμμετοχή στα κοινά
- Να κατανοήσουν οι μαθητές πως οι πολιτικές αποφάσεις επηρεάζουν και εκείνους, ανεξάρτητα εάν οι ίδιοι έχουν συμμετάσχει στη διαβούλευση και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων ή όχι.

Διάρκεια: 45 λεπτά

Προτεινόμενες τάξεις: Γ΄ Γυμνασίου – Γ΄ Λυκείου

Τι χρειαζόμαστε: Κάρτες ρόλων για το παιχνίδι ρόλων (βλ. παρακάτω)

Πηγή: *Living in democracy; EDC/HRE lesson plans for lower secondary level*, © Συμβούλιο της Ευρώπης⁴⁶

Θέματα: Πολιτειότητα, δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη, δημοκρατία

Περιγραφή:

1. Ζητάμε από τέσσερις μαθητές να αυτοσχεδιάσουν μια σκηνή, κατά την οποία θα συζητήσουν ως τέσσερις νεοφερμένοι πολίτες σε ένα έθνος που τώρα δημιουργείται. Στον καθένα δίνουμε μία από τις κάρτες ρόλων και ζητάμε να μείνει πιστός στα στοιχεία του ρόλου που του δίνονται.
2. Οι μαθητές συζητούν στην ολομέλεια με τη δική μας βοήθεια, αν χρειάζεται, ερωτήσεις που προέκυψαν από το παιχνίδι ρόλων, όπως:
 - Ποιες είναι οι τέσσερις κύριες οπτικές γωνίες που παρουσιάστηκαν από τους πολίτες σχετικά με την ενεργό συμμετοχή; Συμφωνείτε; Γιατί ή γιατί όχι;
 - Τι έχουν να χάσουν οι τέσσερις πολίτες, αν δεν συμμετάσχουν; Ποια οφέλη πιστεύετε ότι θα έχουν τα άτομα μέσα από την ενεργό τους συμμετοχή;
 - Ποια οφέλη πιστεύετε ότι θα είχε μια νέα χώρα από την ενεργό συμμετοχή των ατόμων στα κοινά;
 - Ποιοι θα ήταν πιθανώς οι κίνδυνοι ή οι απώλειες που θα είχε κάποιος με την ενεργό συμμετοχή του στα κοινά;
 - Αναλογιστείτε τα οφέλη και τους κινδύνους. Πιστεύετε ότι αξίζει να συμμετέχει κανείς ενεργά στα κοινά;

46. Η μετάφραση στα ελληνικά έχει γίνει έπειτα από έγκριση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόδοσή της αποτελεί ευθύνη του Γραφείου της Υ.Α. στην Ελλάδα.

3. Οι μαθητές συζητούν στην ολομέλεια. Πιθανά συμπεράσματα στα οποία ενδέχεται να καταλήξουν είναι τα ακόλουθα:

- Η διακυβέρνηση επηρεάζει τις ζωές των ανθρώπων με πολλούς τρόπους.
- Με την ενεργό συμμετοχή στα κοινά οι άνθρωποι έχουν φωνή στη λήψη των αποφάσεων.
- Σε κάθε κοινωνία κάποιος πρέπει να παίρνουν τις αποφάσεις.
- Αν οι άνθρωποι επιλέγουν να μη συμμετέχουν ενεργά, δεν μπορούν να έχουν άποψη για τις αποφάσεις, οι οποίες σχετίζονται ενδεχομένως με το ύψος τον φόρων, με το αν η χώρα τους θα εμπλακεί σε κάποιον πόλεμο, καθώς και με το ποιος κατέχει και ελέγχει τους φυσικούς πόρους της χώρας.
- Αναλόγως με τη δομή της κοινωνίας, στην οποία ζούμε, οι αποφάσεις μπορούν να παρθούν σε διαφορετικά επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό).

Κάρτες ρόλων

(Πληροφορία για την ολομέλεια:)

«Έχετε μόλις φτάσει σε μια νεοσύστατη χώρα. Είστε πρόθυμοι να ξεκινήσετε να εμπλακείτε στη διαδικασία δόμησης μιας νέας κοινωνίας. Έχετε πληροφορηθεί πως υπάρχουν πάρα πολλά είδη αρμοδιοτήτων για να δημιουργηθεί μια καλή κυβέρνηση. Στη συνέχεια, ακούτε την παρακάτω συζήτηση μεταξύ μιας ομάδας συνταξιδιωτών σας που μόλις έφτασαν επίσης εδώ.»

Πολίτης 1

«Στα μέρη από όπου έρχομαι, κανένας δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την πολιτική, τα κοινά και την κυβέρνηση. Είμαστε πάντα πολύ απασχολημένοι με την καθημερινότητά μας. Έτσι μάλλον δε βλέπω να ασχολούμαι και πολύ με τα πολιτικά ούτε εδώ πέρα.»

Πολίτης 2

«Αυτό συμβαίνει και στη δική μου χώρα... και ποτέ δεν κατάλαβα στην πραγματικότητα τι συνέβαινε ακριβώς μεταξύ των ηγετών μας. Έκαναν τα πάντα να φαίνονται τόσο πολύπλοκα και ήταν τόσο εύκολο για μας να μην ασχολούμαστε, ούτε καν να προσπαθούμε να καταλάβουμε κάτι.»

Πολίτης 3

«Ε, λοιπόν στη δική μου χώρα ήταν διαφορετικά τα πράγματα. Προσπαθούσαμε να εμπλακούμε ενεργά στα κοινά, αλλά οι άνθρωποι που είχαν την εξουσία δε μας άφηναν και μας απειλούσαν, αν προσπαθούσαμε κάτι. Έτσι στο τέλος παραιτηθήκαμε από την όλη προσπάθεια.»

Πολίτης 4

«Στη δική μου χώρα είχαμε εκλογές και οι ηγέτες μας υπόσχονταν μια καλή διακυβέρνηση. Αλλά ποτέ δε γινόταν αυτό. Οι ηγέτες χρησιμοποιούσαν την κυβέρνηση για να πλουτίσουν. Όλοι οι ηγέτες είναι διεφθαρμένοι.»